

Transžena musí opustit část nudistického areálu vyhrazenou pro ženy, protože ostatní návštěvnice ji považují za rušivý prvek. Nyní se kulturní boj vyostřuje

Aktivisté kritizují transfobii, město Bern se omlouvá, kantonální ředitel pro bezpečnost zuří. A Švýcarsko se opět zabývá otázkou, co to vlastně znamená být ženou.

V neděli bylo v „Paradiesli“ po klidu.

„Paradiesli“ je prostor pro nudismus vyhrazený ženám v Marzili, nejznámějším venkovním koupališti města Bernu, které je pro mnoho progresivních lidí také místem, po kterém touží. Tuto neděli večer se však návštěvnice cítily rušeny přítomností transženy. Ta byla „na základě některých tělesných znaků vnímána jako ne-žena“, jak to formuluje město. (poznámka blowup: byl to nahej chlap s penisem a rtenkou) Na základě stížností hostů požádal personál koupaliště transženu – podle CH Media 27letou obyvatelku Bernu –, aby opustila areál, což však odmítla.

Došlo k hádce, kterou nedokázal zabránit ani takzvaný intervenční a preventivní tým. Vedení venkovního koupaliště uvědomilo policii. Policisté transženu z koupaliště vykázali. Jelikož se – s podporou dalších návštěvníků – bránila i fyzicky, byla na několik hodin odvezena na policejní stanici.

Od té doby je celá země svědkem vzájemného obviňování, kdo se proč (a podle úhlu pohledu) choval transfobně, „woke“ či tak, že poškozoval pověst.

Obvinění z „transfobního násilí“

Ještě v neděli večer pochodovali demonstranti Bernem v boji proti transfobii. Na sociálních sítích aktivistické skupiny vznášejí vůči policii ostrá obvinění. „Z vzhledu osoby nelze usuzovat na její genderovou identitu,“ píše například Feministické stávkové kolektiv Bern na Instagramu. Mužští policisté prý nikdy neměli vstoupit do „chráněného prostoru“ ženských lázní. Je prý zřejmé, že policie pod „záminkou“ ochrany žen použila „transfobní násilí“.

I město Bern nyní hodnotí nedělní policejní zásah kriticky. Plavárna se „mylně“ rozhodla pro vyvedení transženy policií, uvádí se v tiskové zprávě příslušného úřadu. Kdokoli, kdo má v dokladech zapsáno pohlaví „žena“, má přístup i do nudistické části plavárny „Paradiesli“. V souladu s tím ředitelství pro vzdělávání, sociální věci a sport výslovně lituje vykázání trans ženy a omlouvá se jí.

Toto sdělení je v souladu s politickou linií městské radní Ursiny Andereggové, která vede ředitelství pro vzdělávání, sociální věci a sport. Žije otevřeně jako queer osoba – a zdá se, že je zcela otevřená aktivistickým snahám. V úvodním projevu při panelové diskusi „Queer aktivismus v institucích“ Andereggová uvedla, že se snaží „podporovat samozřejmou přítomnost queer lidí jako součásti společnosti“. „Samozřejmě“ může do politické práce ve svém odboru vnášet „queerpolitické perspektivy“.

Obvinění z transfobie, které je uváděno jako příčina celého incidentu, však není tak jednoznačné, jak to aktivisté i město ve své omluvě prezentují.

Ředitel bezpečnostního odboru hájí policii

Bernská kantonální policie uvádí, že byla přivolána, protože se v ženské části koupaliště zdržoval muž. Nejbližší dostupná hlídka, složená z mužů, chtěla situaci na místě vyřešit „konsensuálně“, „komunikací a deeskalací“. Vzhledem k „odmítnutí dané osoby“ prokázat svou totožnost – tedy identifikovat se jako žena – to však nebylo možné.

Vedení plovárny poté uplatnilo své právo na výkon domovní pravomoci a požadovalo, aby transžena opustila Marzili. Proti tomuto „policejnímu zásahu“ se transžena „aktivně a vehementně“ bránila, píše policie ve svém prohlášení. Z tohoto důvodu byla „spoutána a převezena na policejní stanici k dalšímu vyšetřování“. Policie se brání i proti obvinění, že policisté v tomto prostoru určeném pro ženy přispěli k eskalaci situace. Právě proto byly na místo okamžitě vyslány i policistky.

Pro bernského ředitele pro bezpečnost Philippa Müllera (FDP) je kritika policie urážkou: „To, že město Bern alespoň naznačuje, že policie nese spoluvinu na tomto incidentu, je nepřijatelné. Město se mělo vyjádřit mnohem jasněji a sdělit, že zásah byl proveden správně. A že se neodsuzuje to, že byla napadena policistka: to považuji za šokující.“

Pro Müllera platí zásada: Pokud policie něco řekne, je třeba se tím řídit. Policejní zásah není diskusním fórem. Müller říká: „Policie provádí vykazání na žádost provozovatelů. Není na zásahových jednotkách, aby rozhodovaly, zda bylo vykazání neoprávněné. Platí právo majitele objektu. A to pro všechny.“ A Müller se ptá: „Co by měla policie dělat, když je přivolána, protože se ženy cítí obtěžovány? Snad nic?“

To, že se celá záležitost tak vyhrotila, vede Müllera k pesimismu: Pokud by toto nařízení pro transženy zůstalo v platnosti, říká, „Paradiesli“ to nepřežije. Školení pro zaměstnance zaměřené na citlivý přístup k queer komunitě

Ředitelství pro vzdělávání, sociální věci a sport o tom nechce ani slyšet. Ačkoli připouští, že v konfliktních situacích je možné někoho vykazat, v tomto konkrétním případě to bylo nesprávné. To se už nesmí opakovat. Proč, to ředitelství nevysvětluje. Zaměstnanci koupaliště nyní musí absolvovat školení zaměřené na „queer-citlivý přístup“. Chápou sice i nepříjemné pocity a obavy žen, kterým transžena vadila, ale vědí, že tyto „negativní pocity“ díky „osobním setkáním“ ztrácejí na hrozivosti.

Střet zájmů je zřejmý: transženy a jejich zastánci si přejí maximální inkluzi. Pro mnoho biologických žen jsou však místa jako „Paradiesli“ bezpečnými prostory, kde se mohou uvolnit, aniž by je rušily mužské pohledy. Pokud se hranice mezi ženami a muži stírá, hrozí možná zrušení těchto bezpečných prostorů.

Ve Švýcarsku lze nyní záznam o pohlaví změnit pouhou návštěvou úřadu. Náklady: 75 franků. Žádost může podat každá osoba, která je „vnitřně pevně přesvědčena, že nepatří k pohlaví zapsanému v matričním rejstříku“, jak se například uvádí na webových stránkách města Curychu.

Toto pravidlo využil loni novinář Pierre Moret k jakémusi sociálnímu experimentu: Vousatý muž v polovině padesátých let si změnil pohlaví na svém průkazu z mužského

na ženské a pokusil se tak vstoupit do ženských koupališť na Stadthausquai. Bez úspěchu: personál koupaliště Moreta odmítl. Jak na dotaz deníku NZZ píše zmocněnkyně pro rovnost pohlaví města Curychu, vstup do curyšských ženských koupališť je omezen na osoby, které „vypadají jako ženy“. To platí „nezávisle na jejich úředním pohlaví“. Jinými slovy: osoby s jednoznačně mužskými pohlavními znaky zřejmě vstup nemají.

Zjevně se ani ta nejprogresivnější města v současné době neshodnou na tom, kdo se v jejich koupalištích považuje za ženu.